

3

Med bogen som udgangspunkt for fortælle- og dramaopgave

LÆSEGUIDE

Balanceret læsning i dagtilbud

Giv børnene hver en bog.

Kan I huske, at vi læste denne bog? I dag skal I starte med at lade som om, I ikke kan læse. I skal fortælle bogen for hinanden, og I må kun kigge på billederne. I må meget gerne digte lidt til historien i dag. I kan fx fortælle, hvad personerne oplever, når de er i bussen, luftballonen eller hvad de nu er oppe i.

Lad børnene genfortælle bogen for hinanden to og to

Mens børnene fortæller, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis et af børnene peger på ordene og læser op, så sig at de skal fortælle med egne ord. Hvis en af børnene viser sig at være god til at fortælle, så kan han/hun evt. fortælle et af opslagene for resten af gruppen. Ellers skal I sammen prøve at fortælle hele bogen igennem til sidst. Denne gang skal du lægge vægt på at få fortalt, hvad personerne på billederne oplever.

Det er flot, I er virkelig gode til at fortælle og til at forestille jer, hvad personerne på billederne oplever.

Drama-fortælleleg

Klip billedbrikkerne fra puslehistorien ud og læg dem i en pose, så børnene på skift kan trække en brik.

I dag skal I trække en brik fra posen. På brikkken er et billede af en af de ting, som personerne i bogen er oppe i. Den, der trækker brikkken, skal fortælle de andre, hvad man kan se, når man er der. Jeg trækker den første brik, så kan I se, hvad det er, man skal gøre.

Træk en brik, fx trappen. Fortæl, hvad du "oplever", du kan fx fortælle: Jeg tror, der er en stor dør, når jeg kommer helt op. Der er mange trin, og jeg bliver helt forpustet. Du skal fortælle kort, så bliver det lettere for børnene at kopiere modellen.

Det bedste vil være, hvis alle børn for mulighed for at fortælle. Men det kan være, at legen så bliver for lang. Du skal stoppe, mens legen er god.

BØGER TIL TRIN 2

1. Hvor gemmer den sig?
2. Jeg danser med en abe
3. Jeg får øje på et ansigt
4. Jeg skal op

5. Lavet af sand

5. Lavet af sand
6. Min milkshake
7. Mudder
8. Op og ned

Fokusområder i denne læseguide

■ Sproglig opmærksomhed

Følge læseretning ved linjeskift

Lange og korte ord

■ Ordforråd

Bogens indholdshold, sammensatte ord

Genkende de højfrekvente ord:
ad, jeg, i, og, op, ned, skal

■ Forståelse

Inddrage børnenes egne oplevelser

■ Automatisering

Kan pegge i teksten ord for ord ved læsning

I denne læseguide får du ideer til, hvordan du kan arbejde med bogen sammen med en mindre gruppe børn i dagtilbud. Læseguiden lægger op til, at du arbejder med bogen tre gange:

1. gang introduceres bogen
2. gang arbejdes med et eller flere af fokusområderne
3. gang bruges bogen som udgangspunkt for tegne-, fortælle- eller dramaopgave.

Supplerende materiale:

Puslehistorie *Jeg skal op*. Kopier til alle børnene og husk både sakse og lim.
Husk også at kopiere til dig selv!

Jeg skal op	nudtrappen	trappen	fryeren	affaldtonnen	rustikboden	
Jeg	skal	op	i	ad	-	og
Jeg	skal	op	i	ad	-	og
Jeg	skal	op	i	-	-	med
Jeg	skal	op	i	-	-	ned

1 Introduktion til bogen

Vis bogens forside:

I dag skal vi læse en bog, som hedder **Jeg skal op**. Hvorfor mon bogen hedder sådan? Hvad mon pigejen laver? Hvordan tror I, hun har det?

Prøv lige at se bagsiden. (**Læs under billedet**): Hvad skal op? Ja, en raket. Hvis man er astronaut, kan man komme op i rummet med en raket. Hvad kan man ellers komme op med?

Nu vender jeg tilbage til bogens forside. Kan I huske, hvad der stod? Nu bladrer jeg videre. Der er to, som sidder i en svævebane!

Hvor mon de er på vej hen? Hvad mon der står over billedet? Ja, rigtigt, der står **Jeg skal op** ligesom på bogens forside. Så de to skal nok op med svævebanen.

Læs bogen. Når du kommer til et nyt opslag, så tal først om billedet. Læs derefter teksten.

Stop på side 14-15. Lad børnene gætte slutningen.

Nu slutter teksten på næste side, men hvad tror I, den slutter med?

I får hver en bog, og så skal vi læse den sammen. Er I klar?

Læs bogen side for side. Peg på ordene med fx en blyant, mens du læser.

Prøv lige at kigge i bogen igen. Hvilke ting har I prøvet at være oppe i?

Lad børnene fortælle om at komme op i en bus, op ad en rulletrappe osv.

Så I har alle sammen prøvet at komme op med noget, kan jeg regne ud. Men ingen af jer, havde prøvet at komme op i en luftballon! Det har jeg heller ikke prøvet.

Til sidst skal I læse bogen hver for sig og med stille stemme.

Lad børnene læse bogen hver for sig og med stille stemme

Mens børnene læser, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis et af børnene har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens de læser. Hvis et af børnene ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

Hvor er I bare dygtige! Når vi ses næste gang, skal vi læse i bogen igen. Så er det spændende, om I kan huske den!

2 Arbejd med fokusområde: lange, korte og sammensatte ord

Lav en stor kopi af brikkene rulletrappen, luftballonen og rutsjebanen fra arket med puslehistorien til hver af børnene. De skal kunne klippe de tre brikker op i rulle/trappen, luft/ballonen og rutsje/bananen.

Giv børnene hver en bog.

Kan I huske, at vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Nu skal vi læse bogen sammen igen. Hvad er det nu, vi skal huske at gøre, mens vi læser? Vi skal pege på ordene! Det er nemlig rigtigt.

Læs bogen i fællesskab, mens I peger på ordene

Kan I huske, vi har talt om lange og korte ord. I denne bog er der tre meget lange ord. Jeg tror, det er de længste ord, vi har prøvet at læse endnu! Kan I finde det sted i bogen, hvor der står rulletrappen? I skal sætte en finger foran og en finger bagved ordet. ... Er det ikke et langt ord?

Prøv at sige ordet rulle-trappen. Kan I høre, at det er sammensat af to ord? Hvilke to ord er det? Rigtigt: rulle og trappen. Hvorfor mon det hedder rulletrappen? Ja, det er, fordi det er en trappe, som kan rulle. Kig på ordet rulletrappen på brikkene og prøv at sætte en streg, der hvor de to ord deles.

Sæt en streg på din rulletrappe-brik, så børnene kan se, hvor ordet deles.
Klip efter stregen. Hold de to briker i hver sin hånd, før dem sammen og dan ordet igen.

Lad børnene gøre det samme.

Gør det samme med ordene luftballonen og rutsjebanen.

Tegne-/skrivebog

Nu har I klippet de tre lange ord i stykker. I skal prøve at samle dem igen. Kan I skrive rulle-trappen ... luft-ballonen ... rutsje-banen ... med jeres brikker? Hvad mon der sker, hvis man bytter lidt om på brikkene?

Tag brikkene med "luft" og "trappe". Læs dem først hver for sig. Sæt dem derefter sammen til "luftrappen" og sig ordet.

Det var da et fjallet ord, jeg fik lavet! Hvordan mon en luftrappe ser ud?

Det kunne være sjovt at se tegninger af sådan én!